

POSTANOWIENIE

Dnia 22 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 22 czerwca 2021 r.
sprawy **A.W.**
w przedmiocie wyroku łącznego
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 17 września 2020 r., sygn. akt IV Ka (...),
zmieniającego wyrok łączny Sądu Rejonowego w T.
z dnia 19 lutego 2020 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazaną kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

A.W. została skazana prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w G. z dnia 11 kwietnia 2006 r., sygn. akt IX K (...), za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k., popełnione w dniu 12 stycznia 2001 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby, przy czym postanowieniem z dnia 6 listopada 2007 r. Sąd Rejonowy w G. zarządził wykonanie warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności, następnie Sąd ten postanowieniami z dnia 8 lutego 2008 r., 12 września 2013 r. i 17 kwietnia 2014 r. odraczał wykonanie kary pozbawienia wolności, a

postanowieniem z dnia 13 października 2014 r. zawiesił na podstawie art. 152 k.k.w. wykonanie tej kary na okres 5 lat próby;

II. Sądu Rejonowego w G. z dnia 3 lipca 2007 r., sygn. akt IX K (...), za ciąg przestępstw z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k., art. 297 § 1 k.k., art. 270 § 1 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnionych w okresie od 8 maja 2006 r. do 12 czerwca 2006 r. na karę roku i 2 dwóch miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 100 stawek dziennych grzywny po 10 zł za stawkę; za ciąg przestępstw z art. 286 § 1 k.k., art. 270 § 1 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnionych w okresie od 6 maja 2006 r. do 14 maja 2006 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności; za ciąg przestępstw z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k., art. 297 § 1 k.k., art. 270 § 1 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnionych w okresie od 9 maja 2006 r. do 23 maja 2007 r. na karę roku pozbawienia wolności, przy czym Sąd ten połączył orzeczone kary i wymierzył skazanej karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby; na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczono okres pozbawienia wolności skazanej w okresie od 12 grudnia 2006 r. do 30 stycznia 2007 r.; postanowieniem z dnia 24 marca 2009 r. Sąd Rejonowy w W. Zamiejskowy IX Wydział Karny z siedzibą w P. zarządził wykonanie kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności;

III. Sądu Rejonowego w G. z dnia 3 października 2013 r., sygn. akt IX K (...), za ciąg przestępstw z art. 286 § 1 k.k., art. 297 § 1 k.k., art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnionych w okresie od 19 kwietnia 2006 r. do 2 maja 2006 r. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 40 stawek dziennych grzywny po 10 zł za stawkę oraz za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniu 19 kwietnia 2016 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 30 stawek dziennych grzywny po 10 zł za stawkę, przy czym Sąd ten połączył orzeczone kary i wymierzył skazanej karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby oraz karę łączną 40 stawek dziennych grzywny po 10 zł za stawkę, którą to karę łączną grzywny skazana wykonała w dniu 19 listopada 2013 r.;

IV. Sądu Rejonowego w W. z dnia 13 maja 2015 r., sygn. akt II K (...), za ciąg przestępstw z art. 286 § 1 k.k., art. 297 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2

k.k., popełnionych w okresie od 2 lutego 2006 r. do 11 lutego 2006 r. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 70 stawek dziennych grzywny po 20 zł za stawkę; za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniu 13 lutego 2006 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 40 stawek dziennych grzywny po 20 zł za stawkę; za przestępstwo z art. 270 § 3 k.k., popełnione w okresie od 31 stycznia 2006 r. do 13 lutego 2006 r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz za przestępstwo z art. 276 k.k., popełnione w okresie od 31 stycznia 2006 r. do 13 lutego 2006 r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, przy czym Sąd ten połączył orzeczone kary i wymierzył skazanej karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby oraz karę łączną 100 stawek dziennych grzywny po 20 zł za stawkę, którą to karę łączną grzywny skazana wykonała w dniu 5 czerwca 2019 r.; postanowieniem z dnia 22 sierpnia 2019 r. w sprawie o sygn. akt II Ko (...) Sąd Rejonowy w W. zarządził wykonanie orzeczonej kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności;

V. Sądu Rejonowego w T. z dnia 7 marca 2018 r., sygn. akt II K (...), za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k., art. 297 § 1 k.k., art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniu 19 czerwca 2006 r. na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności; za ciąg przestępstw z art. 297 § 1 k.k., art. 270 § 1 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnionych w okresie od czerwca 2006 r. do 27 września 2006 r. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, przy czym Sąd ten połączył orzeczone kary i wymierzył skazanej karę łączną roku i 9 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby.

Sąd Rejonowy w T., wyrokiem łącznym z dnia 19 lutego 2020 r., sygn. akt II K (...), na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 85a k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 89 § 1b k.k. połączył kary łączne pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi wyżej w pkt II, IV i V oraz karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem opisanym w pkt I, przyjmując, że miesiąc kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania równa się 15 dniom kary bezwzględnego pozbawienia wolności i orzekł karę łączną 3 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. wyroki podlegające połączeniu w zakresie nie objętym wyrokiem łącznym

pozostawił do odrębnego wykonania. Na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowania w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem opisanym w pkt III oraz kar grzywien orzeczonych wyrokami opisanymi w pkt II, III i IV.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca skazanej. Zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

- naruszenie art. 4 § 1 w zw. z art. 85 § 1, art. 69 § 1 oraz 70 § 1 pkt 1 k.k., poprzez ich niezastosowanie w sytuacji, gdy przepisy Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym do 8 czerwca 2010 r. (obowiązujące w dacie popełnienia czynów objętych wyrokami, których kary podlegają łączeniu) pod kątem orzekania kary łącznej są względniejsze dla skazanej, od przepisów aktualnie obowiązujących,
- naruszenie art. 410 k.p.k., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na wydaniu wyroku w oparciu o niepełny materiał dowodowy, który w konsekwencji doprowadził do poczynienia błędnych ustaleń faktycznych,
- orzeczenie kary łącznej rażąco niewspółmiernej do popełnionych czynów.

Wskazując na powyższe wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez:
 - a) wyeliminowanie z podstawy kary łącznej kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 11 kwietnia 2006 r. (sygn. akt IX K (...)), wobec zatarcia skazania z mocy prawa;
 - b) połączenie kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w G. z dnia 03.07.2007 r. (IX K (...)), Sądu Rejonowego w W. z dnia 13.05.2015 r. (II K (...)) oraz Sądu Rejonowego w T. z dnia 07.03.2018 r. (II K (...)) i orzeczenie kary łącznej roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat;
 - c) umorzenie postępowania w zakresie kar grzywien orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w G. z dnia 03.07.2007 r. (IX K (...)), Sądu Rejonowego w G. z dnia 03.10.2013 r. (IX K (...)) oraz Sądu Rejonowego w W. z dnia 13.05.2015 r. (II K (...));
 - d) zaliczenie na poczet kary łącznej okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie Sądu Rejonowego w G. o sygn. akt IX K (...), począwszy od 30 stycznia 2007 r. do 3 lipca 2007 r.;

- 2) ewentualnie - uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;
- 3) względnie - zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zredukowanie wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności poprzez orzeczenie jej w dolnej granicy przewidzianej przez ustawę przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji;
- 4) uzupełnienie materiału dowodowego w sprawie poprzez:
 - a) przeprowadzenie dowodu z dokumentów medycznych skazanej,
 - b) uzyskanie aktualnej karty karnej skazanej z Krajowego Rejestru Karnego celem ustalenia okoliczności zatarcia skazania wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 11.04.2006 r. (IX K (...)),
 - c) zwrócenie się do Sądu Rejonowego w W. o udostępnienie akt postępowania wykonawczego pod sygn. II K (...)– Wp (...), a następnie przeprowadzenie z nich dowodu w zakresie toczącego się postępowania w przedmiocie uchylenia zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności w sprawie rozpoznanej przed Sądem Rejonowym w W. pod sygnaturą II K (...).

Sąd Okręgowy w P., wyrokiem z dnia 17 września 2020 r., sygn. akt IV Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok łączny w ten sposób, że:

- na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym przed dniem 8 czerwca 2010 r.) w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w G. z dnia 3 lipca 2007 r. (sygn. akt IX K (...)) i Sądu Rejonowego w W. z dnia 13 maja 2015 r. (sygn. akt II K (...)) i wymierzył skazanej karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności,
- na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. (w brzmieniu sprzed dnia 8 czerwca 2010 r.) w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył kary grzywny orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w G. z dnia 3 października 2013 r. (sygn. IX K (...)), Sądu Rejonowego w G. z dnia 3 lipca 2007 r. (sygn. akt IX K (...)) i Sądu Rejonowego w W. z dnia 13 maja 2015 r. (sygn. akt II K (...)) i wymierzył skazanej karę łączną 240 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł oraz zaliczył na poczet tej kary grzywny wykonane w sprawach Sądu Rejonowego w G. o sygn. akt IX K (...) i Sądu Rejonowego w W. o sygn. akt II K (...) i uznając tym samym karę grzywny za wykonaną w całości,

- ustalił, że zaliczenie okresu odbytych kar przez skazaną odnosi się do kary łącznej wymierzonej niniejszym wyrokiem,
- w pozostałym zakresie postępowanie o wydanie wyroku łącznego umorzył, a zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Obrońca skazanej wniósł kasację od powyższego wyroku. Zaskarżył go w całości i zarzucił rażąco obrazę przepisów postępowania, co miało istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie:

- 1) art. 170 § 5 k.p.k., poprzez jego błędne zastosowanie, albowiem wniosek dowodowy zmierzał do przedstawienia pełnego obrazu postępowania związanego z zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności w sprawie o sygn. akt II K (...), w której nie zostało wydane zarządzenie zmierzające do wykonania tejże kary, co bezpośrednio wynika z postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 16 lipca 2020 r.,
- 2) art. 2 § 1 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 401 § 1 k.p.k., poprzez odmowę uwzględnienia wniosku z dnia 14.08.2020 r. o przerwę w rozprawie celem zakończenia postępowania wykonawczego przed Sądem Rejonowym w W. w sprawie II K (...), gdzie nie była jeszcze rozstrzygnięta kwestia zasadności zarządzenia wykonania kary 2 lat pozbawienia wolności,
- 3) art. 410 k.p.k., poprzez jego niezastosowanie podczas, gdy dokładna analiza postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 16 lipca 2020 r. pozwala dojść do przekonania, iż Sąd II Instancji nie wziął pod uwagę całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na wniesioną kasację Prokurator Okręgowy w P. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem podniesione w niej zarzuty rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego są bezzasadne.

Skarżący stawiając te zarzuty odwołał się do okoliczności związanych z toczącym się przed Sądem Rejonowym w W. postępowaniem wykonawczym w sprawie wyroku tego Sądu z dnia 13 maja 2015 r., sygn. akt II K (...). Przebieg tego

postępowania, a w szczególności podejmowane w jego toku decyzje miały zaś znaczenie o tyle, że orzeczoną tym wyrokiem karę pozbawienia wolności Sąd Okręgowy w P. połączył węzłem kary łącznej, zmieniając wyrok łączny Sądu Rejonowego w T. z dnia 19 lutego 2020 r.

Skarżący utrzymywał, że Sąd Okręgowy w P. niezasadnie, z naruszeniem wskazanych w zarzutach kasacji przepisów, nie przeprowadził wnioskowanych w postępowaniu odwoławczym dowodów, które miały wykazać wadliwość postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 22 sierpnia 2019 r., którym zarządzono wykonanie warunkowo zawieszanej kary 2 lat pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem tego Sądu z dnia 13 maja 2015 r., sygn. akt II K (...). Takim dowodem miało być postanowienie Sądu Okręgowego w G. z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt VI Kzw (...), z którego wynikało, że Sąd Rejonowy w W. rozpoznając wniosek obrońcy skazanej o uchylenie postanowienia o zarządzeniu wykonania kary z dnia 22 sierpnia 2019 r., niesłusznie uznał ten wniosek za niezasadny i dlatego wydane w tym postępowaniu postanowienie z dnia 14 maja 2020 r., zostało przez Sąd Okręgowy w G. uchylone. W konsekwencji, w dniu 16 lipca 2020 r., sprawa z wniosku obrońcy skazanej o uchylenie w trybie art. 24 § 1 k.k.w. postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 22 sierpnia 2019 r. o zarządzeniu wykonania kary 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie II K (...)wróciła do ponownego rozpoznania przez ten Sąd.

Ze stanowiskiem skarżącego zgodzić się nie można. Sąd odwoławczy dysponował bowiem odpisem tego postanowienia. Po zapoznaniu się z jego treścią słusznie uznał, że nie dawało ono podstaw do dokonywania w tym postępowaniu oceny prawidłowości postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 22 sierpnia 2019 r. Zadanie to zostało przecież powierzone Sądowi Rejonowemu w W. w toku ponownego rozpoznania wniosku o uchylenie w trybie art. 24 § 1 k.k.w. postanowienia o zarządzeniu wykonania kary. Sąd Okręgowy w P., wbrew zarzutom skarżącego, wziął więc pod uwagę całość materiału dowodowego i poddał analizie treść załączonego postanowienia Sądu Okręgowego w G. Jako że jednak nie był właściwy do orzekania w postępowaniu wykonawczym i dokonania ewentualnej zmiany orzeczenia o zarządzeniu wykonania kary orzeczonej przez Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 13 maja 2015 r., sygn. akt II K (...), w oparciu

o samodzielnie poczynione ustalenia, wydał swoje rozstrzygnięcie uwzględniając aktualną sytuację procesową skazanej. W dacie wydania zaskarżonego wyroku, tj. w dniu 17 września 2020 r. postanowienie o zarządzeniu wykonania warunkowo zawieszanej kary 2 lat pozbawienia wolności z dnia 22 sierpnia 2019 r. było prawomocne, zaś kara orzeczona przez Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 13 maja 2015 r., sygn. akt II K (...), spełniała niezbędne przesłanki do objęcia jej węzłem kary łącznej. Ponowione postępowanie przed Sądem Rejonowym w W. zakończyło się bowiem wydaniem przez ten Sąd postanowienia o uchyleniu postanowienia o zarządzeniu wykonania warunkowo zawieszanej kary w dniu 18 września 2020 r.

Nie było też podstaw do zarządzenia przerwy w rozprawie celem oczekiwania na zakończenie postępowania wykonawczego w omawianej sprawie. Wynik tego postępowania, podobnie jak treść kończącego je rozstrzygnięcia, były w chwili wydania zaskarżonego wyroku nieznane. Tymczasem zasada koncentracji procesowej i względy ekonomiki procesowej nakazywały zakończenie toczącego się przed Sądem Okręgowym w P. postępowania w możliwie najkrótszym terminie.

Zaniechanie przeprowadzenia wnioskowanych przez obrońcę skazanej dowodów na okoliczność pełnego obrazu postępowania wykonawczego, dotyczącego wyroku wydanego w sprawie o sygn. akt II K (...), nie miało w świetle powyższych rozważań wpływu na treść zaskarżonego wyroku. Wydłużyłoby natomiast postępowanie przed Sądem odwoławczym, stąd art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. (a nie błędnie powołany w kasacji - nieistniejący art. 170 § 5 k.p.k.), znajdował w niniejszej sprawie pełne zastosowanie.

Wskazać w tym miejscu należy, że skoro już po wydaniu wyroku łącznego, zaskarżonego rozpoznawaną kasacją, doszło do uchylenia na podstawie art. 24 § 1 k.k.w. postanowienia o zarządzeniu wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie o sygn. akt II K (...) Sądu Rejonowego w W., to zaistniałą w sprawie sytuację należy oceniać na gruncie art. 575 § 2 k.p.k. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli choćby jeden z wyroków stanowiących podstawę wyroku łącznego ulega uchyleniu lub zmianie, wyrok łączny traci moc, a sąd w miarę potrzeby wydaje nowy wyrok łączny. W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że pod pojęciem „zmiany wyroku” objętego wyrokiem łącznym, o jakiej mowa w art.

575 § 2 k.p.k., należy rozumieć nie tylko zmianę wywołaną darowaniem, złagodzeniem kary w trybie ułaskawienia, amnestii, przedawnienia wykonania kary czy zarządzenia wykonania kary, której wykonanie warunkowo zawieszono, ale również zmianę w trybie przepisów k.k.w. (por. wyrok SN z dnia 22 października 2015 r., V KK 183/15, postanowienie SN z dnia 28 maja 2015 r., IV K 39/15). Zatem uchylenie postanowienia o zarządzeniu wykonania warunkowo zawieszonej kary pozbawienia wolności w jednej ze spraw objętych wyrokiem łącznym jest równoznaczne ze zmianą tej kary w rozumieniu art. 575 § 2 k.p.k., co z kolei oznacza, że wyrok łączny utracił moc. Skoro tak, to skazana będzie mogła ubiegać się o wydanie nowego wyroku łącznego albo sąd właściwy podejmie tę kwestię z urzędu.

Powyższe nie wpływa na ocenę prawidłowości zaskarżonego wyroku, jako że jest ona dokonywana na datę jego wydania. Bez wątplenia zaś w dniu 17 września 2020 r. wszystkie warunki do orzeczenia wobec skazanej kary łącznej 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności obejmującej kary tego rodzaju, orzeczone dwoma, wskazanymi w zaskarżonym wyroku, wyrokami jednostkowymi były spełnione, co zresztą w kasacji nie było kwestionowane, gdyż zarzutów naruszenia art. 85 i n. k.k. nie podniesiono.

Kierując się powyższym, nie znajdując podstaw do uwzględnienia kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego, należało oddalić ją jako oczywiście bezzasadną.

Dlatego, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, przy czym o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.